

Sarpsborg kommune
postmottak@sarpsborg.com

Sarpsborg, 31/1-2023

Denne uttalelsen er skrevet på vegne av Birdlife Østfold, DNT Nedre Glomma, Naturvernforbundet i Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, og Østfold Botaniske Forening.

Kommunedelplan for naturmangfold-Sarpsborg

Høringsuttalelse fra FNF Østfold, sak 21/02534

FNF Østfold har på vegne av tilsluttede ovennevnte foreninger følgende innspill til utkast til kommunedelplan for naturmangfold for Sarpsborg kommune. Opplegget for medvirkning til planen har vært veldig bra og inkluderende.

Skogbruk

Bruk av skogen påvirker naturmangfoldet på flere måter. Det er ikke bare hvilken hogstform som velges, men også hvordan selve uttaket påvirker skogsmark, myrer og bekkeløp. Utbygging av både tømmerbil- og traktorveier, med tilhørende grøfter og rørkryssinger, pluss kryssinger der hogstmaskin og lassbærer kjører påvirker også vannkvaliteten mange steder.

Lukket hogst/selektiv hogst med stort sett kontinuerlig vegetasjonsdekke er overlegen på de fleste områder. Vi synes det er positivt at kommunen vil lage strategiplaner for den type hogst i egen skog, som omfatter omtrent 5000 dekar produktiv skog. Kommunen bør også oppmuntre private skogeiere til å gjøre det samme. Stikkord her kan være informasjon og tilskuddsordninger.

Grøftede myrer forårsaker svært store klimagassutslipp, og det er bra at restaurering nevnes som et tiltak for å bøte på dette. Her også bør kommunen gå foran i egen skog og i tillegg oppmuntre private skogeiere til å gjøre det samme.

Landbruk

Beiting sørger for at kulturlandskapet holdes åpent og viktige arter er avhengig av at man fortsatt bruker beitedyr. Store beitedyr som har tilgang på lengre bekkestrekninger skaper ofte svært store skader på bekkeløpet og redusert vannkvalitet nedstrøms. Tilgangen på bekker og mindre elver bør derfor begrenses.

Vassdrag og påvirkninger nevnes på side 49, men det knyttes ikke i særlig grad opp mot hva som faktisk gjør at disse inngrepene skjer. Dette er en lang liste, men blant punktene på lista står både skogsdrift og landbruk/husdyr. Beitemark bør forvaltes uten gjødsling, uten kalking, uten fysiske inngrep, uten grøfterensk på de beiteområdene som har seminaturlig karakter (ikke overflatedyrka). Arealet av seminaturlige områder bør brukes framfor overflatedyrka.

Forurensning

Forurensning og forsuring er et problem. Flere steder i nordenden av Sarpsborg er det så sure bekker at det ikke kan leve fisk der. Abbor og gjedde i skogsvann, og til dels også i de lavereliggende vannforekomstene, har så høye kvikksølvverdier at de ikke kan brukes som menneskeføde. I Sarpsborg er det flere anadrome bekker der fisken ikke lever på grunn av forurensning (den verste er kanskje Gatedalen), og laksen sliter med å gyte nedstrøms de store organiske utslippene fra Borregaard. Påvirkninger av utslipp av tungmetaller, salt og mikroplast fra bildekk fra de sterkt trafikkerte veiene må også sees som en del av forurensningen.

Medvirkning

Vi vil gi kommunen ros for sitt opplegg for medvirkning. Veldig bra jobbet!

Oversikt over diverse rapporter om naturmangfold i Sarpsborg

Her kan det med fordel oppdateres til den nye elfiskerapporten 2018-2022, samt legge til Fiskekart Østfold fra 2011. Begge deler finnes her: [Fiske - NJFF Østfold](#)

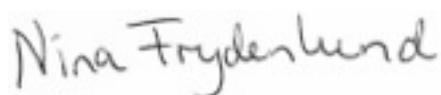
Del 2. Handlingsplan

Innspill og kommentarer til del 1 bør følges opp i del 2. Vi savner noe om ål og villaks i planen, begge er rødlistede arter, slik som edelkreps, som er nevnt der. Vi er også veldig opptatt av at grøntområdene langs Glommavassdraget, bør forbedres og ikke bli mindre, men heller større.

Inngrep som jernbanetraseer, nye veier, vindindustri og datasentre er svært arealkrevende, og vil fragmentere leveområder og transport- og spredningskorridorer. Vi er derfor glade for at arealregnskap og arealnøytralitet nevnes som virkemidler i kommuneplanens arealdel da arealendringer er den aller største årsaken til tap av biologisk mangfold. Dette bør også sees på tvers av kommunegrenser. Denne kunnskapsoversikten og handlingsplanen over naturmangfold i Sarpsborg kommune må derfor være et aktivt levende verktøy for kommunens planleggere og politikere og brukes på tvers av virksomhetene.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold